TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No 129 — 1923

Lauantaina, lokak. 27 p. — Sat. Oct. 27.

VII Vuosikerta - Vol. VII

Henri Barbusse joutuu oikeuden kuulusteltavaksi

Tunnettua ranskalaista työväenkirjailijaa syytetään kapinallisuuden levittämisestä sotilaiden keskuudessa.

Pariisi. — Tunnettu työväen kirjailija Henri Barbusse, joka taisteli suursodan aikana Ranskan armeijassa, on nyt asetettu syytteeseen kapinallisuuden levittämisestä sotilaiden keskuudessa.

Väitetty rikos on tapahtunut Brysselissä viime lokakuun 4 päivänä, jolloin Barbussen kerrotaan sotilaiden kongressissa pitämässään puheessaan lausuneen m.m. seuraavaa:

»Jos teidät määrätään marssimaan saksalaisia veljiänne vastaan, joiden sydämiin ja käsiin on kätketty köyhälistön pelastus, niin älkää totelko määräystä».

Barbusse oli tarkottanut antaa tämän neuvon Saksan alueilla oleville ranskalaisille miehitysjoukoille. Ranskan militaristiset vallanpitäjät eivät salli, että heidän käskyläisilleen annettaisiin tällaisia järjellisiä neuvoja.

500 korealaista surmattu Jaapanissa maanjäristyksen jälkeen

Tokio. — Yli 500 Jaapanissa asuvaa korealaista surmattiin suojeluskuntalaisten vapaaehtoisten poliisijoukkojen ja muitten surmaajien toimesta maanjäristyksen jälkeisen sekamelskan aikana, ilmotetaan täällä julkaistuissa raporteissa. Sensuuri esti näitten tietojen julkaisemisen ennemmin.

Korealaisten joukkomurhaamisia väitetään niistä liioitelluista huhuista johtuneiksi, joissa kerrottiin korealaisten tekemistä väkivallan töistä maanjäristyksen aikana ja heti sen jälkeen. Nämä huhut saivat alkunsa Jokohamassa ja levisivät väestön keskuudessa hyvin nopeasti.

Yksin Jokohamassa siirsivät poliisit 750 korealaista satamassa oleviin laivoihin turvatakseen heitä suojeluskuntalaisten ja muitten todellisten väkivallan harjottajain hyökkäyksiltä. Näitten tietojen perusteella on suuri määrä suojeluskuntalaisia ja muita väkivallan harjottajia vangittu.

Oklahoman kuvernööri pintehissä

Oklahoma City. — Valtion senaatti on 36 äänellä 1 vastaan erottanut Oklahoman kuvernöörin Waltonin väliaikaisesti virastaan sen jälkeen kun lainlaatijakunta oli tehnyt päätöksen kuvernöörin syytteeseen asettamisesta.

Kannekirjelmässä syytetään kuvernööriä muun muassa siitä, että hän on tehnyt »väärän sopimuksen» valtion terveyskomissionerin tri Davenportin kanssa tarkoituksella asettaa kuvernöörin autonajuri T. P. Edwards valtion terveyshallinnon palvelukseen 200 dollarin kuukausipalkalla. Lainlaatijakunnan mielestä tällä keinoin on yritetty käyttää valtion varoja sellaisiin tarkotuksiin, joihin niitä ei ole aijottu.

Fordille hommataan puoluetta

Detroit. — Henry Fordin läheisten ystävien alkama liike Fordin presidentin tuolille asettamiseksi voi vielä muodostaa uuden puolueenkin, sillä täällä ilmotetaan, että Ford-for-President seurat, joita on ympäri Yhdysvaltoja, tullaan kutsumaan konferenssiin tänne jouluk. 12,13 ja 14 päiviksi tarkotuksella muodostaa uusi kansallinen puolue Fordin johdolla.

Liikkeen etunenässä hääräävät uuden puolueen perustajat myönsivät, etteivät he ole vielä saaneet Fordilta minkäänlaista vakuutusta siitä josko hän tulee ottamaan vastaan tämän suunnitellun uuden puolueen johdon.

Laivaliike seisauksissa Bremenissä

Satamatyöläiset julistaneet lakon Hamburissa käynnissä olevan satamalakon tukemiseksi.

Berlin. — Laivaliikenne Bremenin satamassa on seisauksissa satamatyöläisten alkaman lakon vuoksi. Lakko julistettiin myötätuntoisuudesta Hamburgissa lakkoon menneitä satamatyöläisiä kohtaan. Lakon johdossa ovat kommunistit.

Siirtolaisilla ollut väärät todistukset

Ottawa. — Siirtolaisministeri Hon. J. A. Robb ilmotti täällä, että siirtolaisdepartmentti on saanut käsiinsä laajan raportin, mikä koskee niitä italialaisia siirtolaisia, joiden ilmotetaan saapuvan New Yorkiin suurissa joukoissa aikomuksella jatkaa sieltä matkaansa Canadaan.

Suurimman osan saapuvista ilmotetaan lähteneen matkalle Etelä-Italiasta ja heillä on mukanaan valaliiset todistukset, joissa canadalaiset farmarit lupaavat heille työtä.

Tarkkojen tutkimuksien jälkeen siirtolaisvirasto on saanut selville, että sadat näistä todistuksista ovat väärennettyjä.

Siirtolaisviraston taholta väitetään suurimman osan näistä Canadaan aiikovista siirtolaisista joutuneen häikäilemättömien ihmisten uhreiksi, jotka ovat hankkineet heille todistuksia. Useat yksityiset farmarit ovat allekirjottaneet 10—50 todistusta ja heille on maksettu 10 dollaria ja enemmänkin jokaisen todistuksen allekirjottamisesta, sanoi siirtolaisministeri.

Auto-onnettomuudet maksavat milj. dollareita

Chicago. — Automobiili onnettomuudet Chicagossa, joita kaikkiaan tapahtui v. 1922 31,604, tulivat maksamaan kaikkiaan $13,509,073 ja tänä vuonna tulee Chicagossa tapahtuneet auto-onnettomuudet maksamaan paljon enemmän, kertoo majurin nimittämä turvallisuuskomissioni julkaisemassaan raportissa.

Irlannin satamalakko päättyy

Dublin. — Satama- ja kuletustyöläisten pitkällinen lakko, mikä aiheutti vakavan kaupan lamaannuksen Irlannissa, on päättymässä. Corkin satamatyöläiset ovat päättäneet palata työhön hallituksen esittämillä ehdoilla, jotka sisältävät yhden shillingin palkanalennuksen ja ehdotuksen tutkijakomissionin nimittämisestä tutkimaan elinkustannuksia.

Mussolini tutkimaan Amerikan teollisuuselämää

Rooma. — Pääministeri Mussolini on päättänyt lähettää joukon italialaisia insinöörejä Yhdysvaltoihin tutkimaan amerikalaisia teollisuusmetoodeja. Insinöörit alkavat tutkimuksensa Yhdysvalloissa tavallisina työmiehinä tutustuakseen siten kaikkiin teollisuuden eri haaroihin.

Tiedenkatemia 200-vuotias.

Moskova. — Tiedekatemian 200-vuotisjuhlaa valmistellaan. Akatemia viimeistelee useita sen historiaa valaisevia tieteellisiä teoksia.

Osa Hampuria kommunistien kontrollissa

Katutaistelut vaatineet jo paljon uhreja.

Hamburg. — Neljätoista poliisia menettänyt henkensä ja 108 haavottunut ja kolmekymmentä kommunistia tiedetään saaneen surmansa ja 250 haavottuneen Hamburgin kaduilla tapahtuneissa taisteluissa.

Useat kaupunginosat ovat kommunistien hallussa. Asestettujen poliisijoukkojen tarkotuksena on ensimäisen tilaisuuden tullen rynnätä kommunistien varustuksia vastaan.

Lynchaamisia Reininmaalla.

Berlin. — Tänne saapuneiden tietojen mukaan Saksan yhtenäisyyttä kannattavat henkilöt ovat lynchanneet useita separatisteja Aix la Chapellessa. Useita Reinin tasavaltalaisia on suorastaan piesty kuoliaaksi. Kymmeniä on tullut haavotetuksi Reinin itsenäisyyttä kannattavien ja siitä vastustavien ainesten välisissä taisteluissa.

Asema Berliinissä synkkä.

Lontoo. — Berliinistä tulleet sähkösanomat kertovat aseman kaupungissa olevan synkän ja masentavan. Tuhannet ihmiset, joilla ei ole varaa ostaa ruokaa, marssivat pitkin katuja synkän näköisinä. Kaupoista on suuri osa suletttu. Kaduille on sijoitettu suuria asestettuja poliisijoukkoja. Sieltä täältä kuuluu vähän väliä kiväärien laukauksia.

Samanlaisia uutisia saapuu muistakin Saksan tärkeimmistä kaupungeista.

Lakkokuume yhä kiihtyy Saksassa

Berlin. — Essenistä tiedotetaan, että Hambornissa sijaitsevat Thyssenin tehdaslaitokset on täytynyt sulkea rahallisten vaikeuksien takia. Noin kolmetoista sataa työläistä on joutunut sen kautta työttömäksi.

Keski Saksan hiilikaivoksilla on puhjennut lakko, kun mainarit eivät voi tyytyä vallitsevaan palkkataksaan. Bohmin, Vossin ja parin muun laivaveistämön työläiset Hamburgissa ovat myöskin tehneet lakon samasta syystä.

Dresdenistä tiedotetaan, että siellä on muodostettu toimintakomitea, jolle työläiset ovat antaneet täydet valtuudet yleislakon julistamista varten.

Ranskalaiset sotilaat saaneet omia "rohtojaan"

Tetuan, Marokko. — Väijyksissä olevat marokkolaiset ampuivat ranskalaista sotilasjunaa Marokon taistelualueilla sillä seurauksella, että kuusi sotilasta sai surmansa ja yksitoista haavottui. Junassa oli satakunta sotilasta.

Paljon lukutaidottomia Mexikossa

Mexico City. — Mexikon tulevaisuuden turvaamiseksi tulee kauttа tasavallan perustaa vähintään 7,000 koulua, sanoi kansan opetusosaston jäsen Enrique Corona täällä pitämässään puheessaan. Hän väitti 8,000,000 Mexikon 14,000,000 asukkaasta olevan lukutaidottomia ja että 4,000,000 näistä lukutaidottomista on sellaisia, jotka eivät edes voi puhua espanjaakaan, vaan kiikkuvat vanhassa Intiaanien kielessä.

Outo laukaus pääministerien konferenssissa

Etelä Afrikan pääministeri vaatii Englannin asettumaan Saksan taakse eikä Ranskan.

Lontoo. — Etelä Afrikan pääministeri kenraali Smuts on pitänyt hämmästyttävän puheen Englannin ja sen alusmaiden pääministerien konferenssin yhteydessä pidetyillä päivällisillä. Smuts lausui ajatuksia, »joita harvoin, jos koskaan kuulee valtioiden johtotoimissa olevien lausuvan».

Puheessaan kenraali Smuts nimittäin teki esityksen eri valtoja edustavan konferenssin pitämisestä etupäässä Saksan sotakorvauskysymyksen ratkaisemiseksi. Europassa vallitsevan umpikujan selvittämiseksi olisi Englannin Smutsin vaatimuksen mukaan asetuttava Saksan taakse eikä Ranskan. Smutsin puhetta voidaan tämän johdosta pitää alkulaukauksena taistelulle Englannin ulkopolitiikasta, jonka ympärille useat konferenssissa keskustelun alaisena oleva kysymykset ovat kietoutuneet.

Pikatietoja

KOMMUNISTIT MARSSIVAT BERLIINIIN.

Lontoo. — Tänne saapuneiden tietojen mukaan kommunistien järjestämä armeija marssii paraikaa Berliiniä kohti Suurin osa Hamburgia on edelleen kommunistien käsissä.

SAKSAN RAHANPAINOJA UHKAA LAKKO.

Berlin. — Saksan rahapainot joutuvat lakon takia seisauksiin ellei kommunistien äänenkannattajalle Rotefahnelle anneta ilmestymislupaa ja ellei sotilasdiktatuuria poruuteta Saksissa.

PYHÄ SYNODA KEHOTTAA JUHLIMAAN VENÄJÄN VALLANKUMOUSTA.

Moskova. — Venäjän Pyhä Synoda on antanut määräyksen kaikille kirkkokunnilleen avustaa Venäjän vallankumouksen vuosijuhlan viettoa voimiensa mukaan. Määräyksen mukaan kirkoissa on pidettävä erikoinen jumalan palvelus marraskuun vallankumouksen muistolle.

RANSKAN SOTAKONEISTO NIELEE HUIKEITA SUMMIA.

Pariisi. — Ranskan raha-asiain ministeri De. Lasteyre on esittänyt menoarviokomissionille vaatimuksen 1,500,000,000 frankin myöntämisestä armeijan käytettäväksi, josta 800,000,000 frankia tulee käytettäväksi valtakunnan ulkopuolisiin sotatoimiin. Ulkopuolisilla sotatoimilla tarkotetaan ennen kaikkea Ruhrin ja Reininmaan miehitystä josta kin Ranskalla on nykyään valtaustomia käynnissä myöskin Marokossa ja Syriassa.

LAIVA UPONNUT.

Facksonville, Fla. — Tänne ilmotetaan telefoonitse, että Bostonista oleva höyrylaiva Mascotte on uponnut Cape Canavalin edustalla, Floridan rannikolla.

TOLSTOILTA TULEE UUSI TEOS.

Pariisi. — Figaro-lehti tietää kertoa, että piakkoin ilmestyy kirjamarkkinoille kuuluisan maailman kirjailija Leo Tolstoin uusi teos, »Elämäni».

KIINA HANKKII BILJOONAN DOLLARIN LAINAN.

Washington. — Pekingistä tiedotetaan, että Kiinan hallitus tulee hankkimaan yli biljoonan dollarin lainan, raha-asioittensa järjestämiseksi.

Rautatieläiset vaativat uutta työsopimusta

Montreal. — Rautateiden ja höyrylaivain konttorityöläisten rahdin käsittelijäin ja asematyöläisten veljesjärjestö on esittänyt Canadian Pacific rautatieyhtiölle vaatimuksen ryhtyä kolmekymmenen päivän kuluessa neuvottelemaan sanotun rautatieyhtiön itäisillä osilla työskentelevien työläisten palkka- ja työsuhteista sekä tehnyt esityksiä voimassa olevan työsopimuksen tarkistamisesta.

Miehet vaativat uutta sopimusta laadittaessa siihen lisättäväksi v. 1920 voimassa olleen ylityötä koskevan pykälän, missä määrätään ylityöstä puolitoista aikaa kahdeksan tunnin työpäivän jälkeen sen sijaan, että he nyt saavat ylijaksta maksun oltuaan työssä yhdeksän tuntia; yliaikataksan palauttamista sunnuntaisin ja juhlapäivinä työskenteleville ja palkankorotusta joka lähentelee v. 1920 palkkataksaa. Jos miehet saisivat edellämainitun palkankorotuksen tulisi heidän palkkansa nousemaan noin kymmenellä prosentilla.

Neuvottelut uudesta työsopimuksesta tulevat mahdollisesti alkamaan hetimiten. Työläisiä tulee näissä neuvotteluissa edustamaan veljesjärjestön puheenjohtaja F. H. Hall ja W. H. Rowe, C. L. Fisher, J. O. Clark ja E. S. Peck.

Voimassa oleva sopimus, jonka tarkistamista työläiset nyt vaativat, koskee noin 4,000 Canadian Pacific rautatieyhtiön rautatien itäisillä osilla työskentelevää työläistä.

Kenraali Budenyi tarkastaa joukkojaan.

Budenyi on ollut Pietarissa tarkastamassa ratsuväkijoukkoja, kertoo Isvestija.

Puolassakin valmistetaan diktatuuria

Warsova. — Valtiollisissa piireissä täällä vakuutetaan, että pääministeri Witos valmistautuu asettamaan Puolan diktatuurin alaiseksi Italian, Espanjan ja Saksan malliin. Diktatuurihankkeihin on turvauduttu viime aikoina yhä laajemmalle levinneiden valtiollisten levottomuuksien johdosta.

Ranskalaiset kärkkäitä tunnustamaan itsenäisen Reinin

Kölni. — Tänne tulleiden tietojen mukaan Ranskan korkea-komissioni on ehättänyt antamaan tunnustuksensa jo Reinin itsenäiselle tasavalle, vaikka Reininmaan erottaminen muusta Saksasta on vielä puolitiessä.

Lenin tervehtyy nopeasti

Moskova. — Venäjän pääministeri Nikolai Leninin ilmotetaan paranevan nopeasti. Hänen jalassaan ollut halvaus on kokonaan parantunut ja häntä hoitava lääkäri sanoo, että hän voi jo ilman toisten apua kävellä rappusia ylös asuntonsa toiseen kerrokseen.

Nainen sai 20 vuoden tuomion

Fort Worth. — Mrs. Lillian Broussardin, miehensä Louis Broussardin surmaajan tuomitsi täällä istuvan oikeuden valamiehistö kahdeksikymmeneksi vuodeksi vankeuteen pohdittuaan juttua neljä päivää.

Uniot liittyvät yhteisrintamaan Englannissakin

Lontoo. — Association of Locomotives and Firemen ja Amalgamated Engineers Union nimiset junankuljettajain ja lämmittäjäin järjestöt ovat päättäneet muodostaa yhteisen hyökkäys- ja puolustusliiton. Tämä yhtyminen on vain yhtenä merkkinä Englannissa paraikaa tapahtuvasta työväen unioiden yhteenliittymisestä.

Orjakauppa kukoistaa Egyptissä

Kairo. — Egyptiläiset poliisit ovat paljastaneet laajaa valkoista orjakauppaa harjottavan järjestön toiminnan Kairossa ja tähän mennessä vanginneet kaikkiaan 120 egyptiläistä miestä ja naista. Kuusikymmenen nuoren tytön joutuminen näiden valkoista orjakauppaa harjottavien miesten ja naisten kynsiin on todistettu. Vähintään 300 nuorta tyttöä arvellaan joutuneen tämän järjestön toiminnan uhriksi.

Tutkimuksissa on selvennyt, että vaikkakin järjestön toimesta on kaapattu useita tyttöjä, niin he kuitenkin saivat suurimman osan uhrejstaan — joista yksikään ei ole ollut yli viidentoista vuotias — suorastaan lasten vanhemmilta sillä ehdolla, että vanhemmille maksetaan vissi prosentti tyttären ansaitsemasta palkasta.

Orjakaupan harjottajat kävivät niin rohkeiksi, että he lähestyivät sellaisiaksin lasten vanhempia, jotka elivät taloudellisesti puutteetonta elämää ja niiden tekemistä valituksista poliisit saivat vihiä järjestön toiminnasta.

Rautateiden työläisille myönnetty palkanlisää

Chicago. — Yhdysvaltain rautateiden työlautakunta ilmottaa myöntävänsä palkankorotusta yhdestä kahteen senttiin tunnilta 65 rautatien palveluksessa oleville kirjanpitäjille, asema- ja satamatyöläisille, rahdin käsittelijöille ja muille samanlaisia töitä tekeville työläisille.

Nansen vierailemaan Canadaan

New York. — Kuuluisa norjalainen naparetkeilijä Fridjof Nansen, joka viime vuodet on toiminut avustustoimissa Neuvosto-Venäjällä ja kansojen liiton asioilla, saapuu marraskuun 3 päivänä New Yorkiin, jonka jälkeen hän tulee kiertelemään Yhdysvalloissa ja Canadassa, selostellen etupäässä toimintaansa kansojen liitossa eri maiden sotavankien vaihdon järjestäjänä. Canadassa tulee Nansen pitämään puheen ainakin Winnipegissä, Torontossa, Ottawassa ja Montrealissa.

Uppoava laiva pyytänyt apua

New York. — Matkustajalaiva San Gil, joka on matkalla Bostonista Havanaan, Coloniin ja Port Limoniin, ilmotti radiosanomalla tänne ajkaseen maanantai aamuna, että se on uppoamaisillaan kovassa merenkäynnissä Jamaicasta länsi etelään.

Tiedossa kerrottiin laivan olevan uppoamaisillaan ja pyydettiin pikaista apua. Laivalla arvellaan olevan kaikkiaan yhdeksän matkustajaa, niiden joukossa kaksi naista ja lapsi.

Laiva on The United Fruit yhtiön palveluksessa.

Maailmanlaaja tulitikkutrusti muodostettu

Ruotsalaiset tulitikkukuninkaat laajentavat vaikutusvaltaansa amerikalaisen pääoman avulla.

Tukholma. — Ruotsalainen tulitikkuyhtiö, joka tämän vuoden alkupuolella korotti pääomansa 45,-000,000 Ruotsin kruunusta 90,000,-000 kruunuun, eli noin 22,500,000 dollariin, on nyt hämmästyttänyt maailmaa uutisella, että yhtiö on amerikalaisten pääomien avulla muodostanut tulitikkutrustin, joka hallitsee koko maailman tulitikkumarkkinoita.

Yrityksen yhteydessä on muodostettu uusi amerikalainen tulitikkuyhtiö, jonka nimenä on International Match Company, 28,000,000 dollarin pääomalle. Ruotsalainen trusti on ottanut haltuunsa enemmistön tämän uuden yhtiön osakkeista luovuttamalla omaisuuksiaan tälle uudelle yhtiölle eri maissa. Muiden muassa joutuu uuden trustin käsiin Canadan tulitikkuteollisuus, joka tähän saakka on kuulunut Rockefellerin ryhmälle. Ruotsin tulitikkuyhtiöllä tulee olemaan melkein täydellinen määräämisvalta tässä uudessa yhtiössä. Ruotsalaisten tulitikkukuninkaiden lisäksi, jotka kuuluvat suurimmalta osalta Krenger-perheeseen, seuraavat amerikalaiset rahapohatat ovat mukana uudessa tulitikkutrustissa:

Frederick Allen New Yorkista; F. H. Higginson Bostonista; sokerikuningas M. C. Hugh New Yorkista; H. Havemeyer ja Percy Rockefeller, sekä Remington pyssytehtaiden omistaja Samuel Pryor.

Tämän tulitikkutrustin erikoinen merkitys on siinä, että sen takana ovat ruotsalaiset, englantilaiset ja amerikalaiset pääomat. Tanskalainen tulitikkutrusti on saatettu kiinteään yhteistoimintaan Ruotsin tulitikkuyhtiön kanssa. Ainoat maat, jossa tämä uusi trusti ei vielä kontrolleeraa on Ranska, jossa tulitikkuteollisuus on valtion kontrollin alaisena, sekä Jaapani. Mutta toimenpiteitä näidenkin maiden tulitikkumarkkinain valtaamiseksi on jo menossa.

Syntyneisyys Canadassa

Ottawa. — Dominoin tilastotoimiston kokoamien tilastojen mukaan syntyneisyys Manitobassa oli v. 1921 suurempi kuin missään toisessa Canadan maakunnassa. Manitobassa v. 1921 syntyi 30.3 lasta jokaista tuhatta asukasta kohden. Seuraava oli Saskatchewan, ollen 29.7 tuhatta kohden. British Columbiassa oli syntyneisyys pienin nim. 20.3. Ontariossa syntyi samaila ajalla 25.3 lasta jokaista tuhatta asukasta kohden. Kahdeksassa Canadan maakunnassa, joiden yhteinen väkiluku oli 6,414,654, syntyi sanotun vuoden ajalla 168,979 lasta. Niihin sisältyi 1,937 kaksoset ja 23 kolmoset. Poikalapsia oli 516 jokaista tuhatta lasta kohden.

Autojen vienti Canadasta paisuu

Ottawa. — Canadalaisten matkustaja-autojen vienti Canadasta ulkomaille yhä kasvaa. Dominion hallituksen tilastotoimiston julkaisemasta raportista käy selville, että syyskuun ajalla vietiin ulkomaille kaikkiaan 5,095 autoa, joiden yhteen laskettu arvo nousee 2,478,-351 dollariin, verrattuna elokuuhun, jolloin niitä vietiin 4,245 eli 1,731,776 dollarin arvosta. Viimeisen kahdentoista kuukauden aikana päättyen syyskuuhun vietiin ulkomaille kaikkiaan 55,672 autoa, verrattuna edellisen kahdentoista kuukauden aikaan, jolloin niitä vietiin ainoastaan 26,909. Kaikkiaan 9,-006 kuorama-autoa vietiin ulkomaille viimeisen 12 kuukauden aikana, verrattuna 2,186 edellisen 12 kuukauden aikana päättyjen syyskuuhun v. 1922.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

VAPAUS
(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on: Liberty Building Lorne St., Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärsyltä. Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmotukset $1.00 kerta. Halutaantieto- ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa.
— Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Saksa luhistumisen hetkellä

Mahtava Saksan keisarikunta, jonka valtikkaa kantavan kotkan piti ennen pitkää keisarien persoonallisen johdon alaisena rakentaa rautaiset pesänsä maapallon jokaiseen kolkkaan, on nyt auttamattomassa luhistumistilassa. Jotkut valtiot ovat jo katkaisseet välinsä Berliinin hallituksen kanssa. Ja kuitenkaan ei tiedetä mihin lopullisesti ollaan menossa, eivätkä nykyiset kuohunnat anna suinkaan takeita Saksan kansalle sen pelastumisesta. Nämä kuohahdukset ovatkin ainoastaan kuplia Ruhrin valtauksena ilmenevän liittomaiden puristuksen ja yleisen taloudellisen ahdingon syvistä pohjavirtauksista.

Ruhrin ja Reinin väestö on jo puolisen vuotta ollut työttömänä ja sitä on ylläpidetty valtion kustannuksella. Varsinainen tuotanto on jo pitkän aikaa ollut täydellisesti seisahduksissa tällä alueella. Miehittämättömässä Saksassa jatkui tuotanto Ruhrin miehityksenkin jälkeen pitkät ajat jokseenkin tyydyttävästi, kunnes sielläkin viime aikoina tapahtui perinpohjainen katastrofimainen muutos. Vielä joitakin aikoja sitten kiihoitti markan arvon romahdus vientikauppaa ja edisti kotimaista kulutusta. Jokainen saksalainen kiirehti vaihtamaan arvottomat markkansa tavaroihin. Mutta valuuttaromahduksen tultua aivan suunnattomaksi muodostui tämä tilanne päinvastaiseksi. Rahan arvon alentumisen pelko on luonut hintojen kehityksen, jossa ei oteta huomioon ainoastaan kunkinaikaista markan arvon huonontumista, vaan viellä sen tulevakin huonontuminen jo ennakolta. Koska tulosuhteet eivät vastaa maailmanmarkkinahintoja, niin on kotimainen kulutus suuresti supistunut ja vienti tavattomasti rajoittunut. Lisäksi tulee ulkomaisen valuutan hankkimisen vaikeus — luottoa ei ole. Kuinka siis kävisikään päinsä ulkomaisen tavaran maahantuonti.

Kaiken tämän lisäksi Saksa menettää ulkomaisia vientimarkkinoitaan yhden toisensa jälkeen. Itä-Europassa ostetaan saksalaisten kangastavarain sijasta englantilaisia, belgialaisia ja italialaisia kangastavaroita. Äärimmäisen taloudellisen pulan taustalla tapahtuvat sitten poliittiset ja yhteiskunnalliset purkaukset. Työllään elävien ihmisten sielunelämän jännitys tulee päivä päivältä yhä sietämättömämmäksi.

Filippiinit Yhdysvaltain ikeen alla

Yhdysvaltain hallitus on joutunut vakavaan ristiriitaan alusmaansa Filippiinien kanssa. Filippiinien saariryhmällä pitää isännyyttä yhdysvaltalainen sotilaskuvernööri, jonka erottamista Filippiinien lainlaatijakunta on ryhtynyt vaatimaan. Sanomattakin on selvää, että lainlaatijakunnan takana on Filippiinien saarten väestön yksimielinen kannatus. Näiden saarien väestö on tuntenut amerikalaisen rautakoron puristuksen jo pitkän aikaa, siitä saakka, kun tämä saari joutui Yhdysvaltain alusmaaksi. Kaameat ovat ne kertomukset, mitä Filippiineiltä on vuodesta vuoteen Yhdysvaltain viranomaisten harjottamasta ankarasta sensuurista huolimatta tullut julkisuuteen amerikalaisen sotilasvallan siellä toimeenpanemista alkuasukkaiden rääkkäyksistä ja mielivaltaisuuksista. Niin sietämättömäksi alkaa käydä amerikalaisen imperialismin isännyys, että Filippiinien väestö alkaa vaatia itsenäisyyttään melkeinpä hinnalla millä tahansa.

Muutama aika sitten jätti Filippiinien senaatin puheenjohtaja Manuel Queson presidentti Hardingille kirjelmän, jossa lausuttiin avoimesti, että Filippiinien väestö on ryhtynyt päättäväisesti vaatimaan kansallista itsenäisyyttä ja että joskin filippiiniläiset maailmansodan aikana olivat vaiti, oli se vain tilapäistä pidättäytymistä ja nyt astuu Filippiinien väestö sille entistä suuremmalla päättäväisyydellä.

Filippiinien syvästä vapauden ja itsenäisyyden kaipuusta huolimatta Yhdysvaltain hallitus kieltäytyy röyhkeästi ottamasta huomioon sille esitettyjä vaatimuksia. Ja kuitenkin Yhdysvallat maailmansodan aikana kerskui tappelevansa henkeen ja vereen asti pikkukansojen vapauden puolesta. Tämä amerikalaisen imperialismin yhä roistomaisimpaan valoon.

Ääni oikeuden puolesta

Eräs porvarillinen seura Canadassa on ryhtynyt kiinnittämään yleistä mielipidettä kysymykseen vakituisen puolustuslakimiehen hankkimisesta niiden henkilöiden puolustamiseksi oikeusjutuissa, jotka eivät varattomuutensa takia itse ole tilaisuudessa hankkimaan itselleen lakimiestä. Yhdistyksen keskuudessa arvellaan, että kun kerran hallituksella on yleinen syyttäjä, joka ammatikseen suunnittelee ja ajaa juttuja mahdollisia lainrikkojia vastaan, niin oikeuden mukaisesti pitäisi myöskin olla hallituksen puolesta yleinen puolustaja kaikille sitä tarvitseville.

Yhdistyksen jäsenet tuskin ovat tutustuneet työväenliikkeen teorioihin ja ohjelmiin, mutta siitä huolimatta käytännöllistä elämää tuntiessaan he ovat tulleet johtopäätökseen, joka on samaa maata järjestyneiden työläisten vaatimusten kanssa vapaasta oikeuden käytöstä. Jokseenkin kaikissa maissa ovat työläiset ohjelmissaan vaatineet rahan palvelukseen joutuneiden ammattilakimiesten syrjäyttämistä vapaan oikeuden käytön kautta. Nykyaikaisessa porvarillisessa oikeuden käytössä on tullut vallitsevaksi laiksi se, että vain ne saavat «oikeutta», jotka kykenevät palkkaamaan kunnollisia lakimiehiä, jotka joko suoria tai kieriä keinoja käyttäen taivuttavat tuomarin ja muut oikeuden palvelijat tuomitsemaan kuten rahan voimalla tahdotaan.

Kuinka paljon nykyisessä yhteiskunnassa tapahtuvista vääryyksistä tulisikaan korjatuksi jos edes oikeuslaitoksissa tapahtuisi kaikille asianomaisille aina lahjomaton oikeus.

Meidän järjestöllemme uusia ystäviä

Vaikka meillä Canadan suomalaisessa sosialistijärjestössä ei olekaan pitkiin aikoihin pantu toimeen erikoista ryntäystä jäsenmäärämme kohottamiseksi, osottavat eri paikkakunnilta saapuneet raportit, että järjestömme ja osastomme kykenevät vetämään ulkopuolella olevia työläisiä mukaansa niin sanoaksemme omalla painollaan. Sikäli kun työläinen sen taikka tämän vaikutuksen kautta alkaa herkistyä työväenasialle tai tuntea järjestymisen tarvetta, tajuaa hän aivan kuin luonnostaan, että jos hän tahtoo saada uusille kutsumuksilleen vakavaa ja elinvoimaista maaperää, on hänen astuttava meikäläisen sosialistijärjestön riveihin. Ei ole mikään sattuma, että Sudburyn osastoon liittyy yhdessä ainoassa kokouksessa kymmenen uutta jäsentä, kuten viimeisen työkokouksen raportista käy ilmi. Tämäkin tapaus on omiansa osottamaan sitä luottamusta ja myötätuntoa, minkä järjestömme ja laitoksemme ajattelevien työläisten keskuudessa on saavuttanut.

Työväenliikkeen yhtenä elinvoiman merkkinä on uusien ystävien ja uusien jäsenten voittaminen. Jokaisen kansanliikkeen keinona päämääränsä saavuttamiseksi on yhteenliittyminen. Mitä kukaan ei saa yksin aikaan, sen tekevät tuhannet ja sadattuhannet työläiset yhdessä. Työläinen ei voi edullisesti myydä työvoimaansa, mutta mitä suuremmin joukoin työläiset liittyvät yhteen, sitä edullisemmin he voivat vaihtaa työvoimansa rahaksi, sitä voimaperäisemmin he voivat puolustaa etujaan kaikissa suhteissa.

Samoin on myöskin työväestön valtiollisen toiminnan ja taistelujen laita. Luokkatietoisinkaan työläinen ei voi yksin politikoida eikä saavuttaa itselleen eikä osatovereilleen valtiollista vaikutusvaltaa. Sen vuoksi ovat valistuneet työläiset kaikkialla muodostaneet omat valtiolliset joukkopuolueensa työläisten yhteisten etujen puolesta taistelemiseksi.

Näihin taisteluihin vihkiydymme me suomalaisetkin omien osastojemme ja laitostemme kautta.

Lapsiorjuus Canadassa

Lasten hyvinvointiyhdistyksien yhteisessä kokouksessa, mikä pidettiin äskettäin Winnipegissä, ilmotettiin noin 25,000 alle neljäntoista vuotiasta lasta työskentelevän teollisuulaitoksissa Canadassa. Kokous pyysi Canadan hallituksen työdepartementilta vahvistusta näiden laskelmien paikkansapitäväisyydestä, johon työdepartementin virastosta Ottawassa vastattiin, että he eivät ole edes yrittäneetkään koota tilastoa Canadan töellisuuslaitoksissa työskentelevistä lapsista. Tällainen välinpitämättömyys sellaista asiantilaa kohtaan kuin lapsiorjuus, on niiden velvollisuuksien laiminlyömistä, joiden täyttämistä hallituksen työdepartementilta jokaisessa maassa odotetaan. Työdepartementti Canadassa on ainakin tässä suhteessa lyönyt laimin sille jätettyjen tehtävien täyttämisen.

Toisessa suhteessa tämäkin tapaus on omiansa kuvaamaan sitä kuinka vähän porvarillisen hallituksen viranomaiset välittävät niistä epäkohdista, joiden korjaamisella jouduttaisiin rakentamaan esteitä kapitalistien rajattomalle riistonhalulle, joka vetää alaikäiset ihmistaimetkin voitonhimon alttarille.

Luokkasivistys

Luokkasivistys työväestöllä on tavaraa, jota siltä ei voida riistää. Sen pohjana on syvä, vakautunut itsetieto yhteiskunnallisen elämän ja sen kehityksen laista. Luokkasivistys perustuu yhtä hyvin menneisyydelle kuin tulevaisuudellekin. Luokkasivistys avartaa mieltä, se muodostaa ihmissielun, tekee sen suvaitsevaksi pienissä ja päättäväiseksi ja tarmokkaaksi suurissa asioissa. Sivistys voittaa luonteen heikkouden ja vahvistaa omaksujansa yhtä hyvin jokapäiväisessä kuin yhteiskunnallisessakin elämässä. Koko työväenliike on suurta kulttuuriliikettä. Tulkaamme tämän uuden kulttuurin suuriksi ja tarmokkaiksi esitaistelijoiksi.

Vilkaisuja

Jääkauden tulosta ei ole pelkoa

Viime keväänä ennusti eräs canadalainen oppinut, ettei tänä vuonna tulisi kesää ollenkaan vaan auringon kylmeneminen johtaisi meidät ennenpitkää jääkauteen.

Kesä tuli, vaikka ei erittäin lämmin, mutta kumminkin kesä.

Sama canadalainen oppinut, joka keväällä pelotteli jääkaudella, tekee nyt tietäväksi, että jääkausi kyllä on tulossa, mutta se ei tule nopeasti. Maapallon lämpösuhteet ovat olleet viimeiset 200 milj. vuotta lähipitäen semmoiset kuin ne ovat nykyisin, eikä ole otaksuttavissa, että muutos tapahtuisi yhtäkkiä toiseen suuntaan, sillä tarvitaan vähintäin kymmeniä tuhansia vuosia, että muutos huomattaisiin.

On siis kerrassaan tarpeetonta vaivata päätänsä jääkauden tulolla. Löytyy myöskin toisia oppineita, jotka väittävät, että auringon lämpö yhä lisääntyy, mutta helvetillisen kuumuudenkaan tulon ei tarvitse huolia herättää, sillä sekin tulee niin hiljaa, ettei kukaan sitä voi omana aikanaan huomata. Ja kun kuumuus lisääntyy, lisääntyy kuumuuden kestämiskykykin.

Kysymyksiä ja vastauksia

— Maailman suurin kello on Colgate saippua ja ihopuuteritehtaan katolla New Jerseyssä, N. J., lähellä New Yorkia. Kellon taulu on 38 jalkaa läpimitaten numerojen ulkoreunasta toiseen ja jos ottaa laskuun koko taulu reunoineen ja sähkövalolaitteineen, niin tulee taulun läpimitaksi yli neljänkymmentä jalkaa. Kellon viisaarien jättiläismäisyyttä on omiansa kuvaamaan se, että esim. sen tuntiviisari on levenmmältä kohtaa 3 jalkaa ja 5 tuumaa leveä.

* * *

— Vanhin korporeerattu kaupunki Canadassa on St. John.

* * *

— Variksen sanotaan elävän aina sadankin vuoden vanhaksi.

* * *

— Asbestos on ainepitoisuudeltaan mineraalia eikä näin ollen voi palaa. Asbestos on muodostunut eräänlaisen palamisen kautta ja löydetään sitä maasta huopamaisina massoina, jossa on hienoja kuituja, joista voi kutoa kangasta, jota sitten käytetään esimerkiksi teaattereissa tulenkestävänä esirippuna tulipalon vaaraa vastaan. Myöskin asbestosta voi pusertaa pahvia, jota niinikään voi käyttää suojana tulta vastaan.

* * *

— New Yorkissa on suurempi laivaliikenne kuin Lontoossa. Virallisten tilastojen mukaan New Yorkin laivaliikenne nousi vuonna 1921 16, 624,517 tonniin, jotavastoin samalla aikaa Lontoon laivaliikenne nousi ainoastaan 11,777,000 tonniin.

* * *

— Nippon on sama kuin Japani.

Uusia kysymyksiä

— Mikä on Esperanto-kielen keksijän nimi ja minkämaalainen hän oli?

— Mikä on maailman suurin järvi?

— Kuinka korkea rakennuksen täytyy olla ennenkuin sitä voidaan kutsua pilvenpiirtäjäksi?

— Mitä kieltä Jesus käytti saarnatessaan?

— Mikä on maailman kaunein kieli?

Värillisen puuvillan kasvattaminen

Kun mainitaan puuvilla tai pumpuli, välähtää heti mielikuvituksessamme lumivalkoinen puuvilla. Ja valkoistahan tämä tärkeä kasvikunnan tuote on tähän asti ollut. Jos on tahdottu sitä muun väriseksi, on se täytynyt värjätä. Ja tämä tuottaa koko ihmiskunnan mittakaavassa laskettuna suunnattoman paljon ja kallista lisätyötä sekä väriaineiden haaskausta.

Kuitenkin tavataan jo nyt myöskin erilaisia luonnostaan värillisiä puuvillalajeja. Niinpä on Yhdysvaltojen puuvilla pääasiallisesti valkeata. Perussa kasvaa punainen laji, Egyptissä ja Hawaijin saarilla kastanjanruskea, Kiinassa keltainen, Etelä-Carolinassa vihreä ja Meksikossa musta.

On huomattu, että risteyttämällä näitä erivärisiä puuvillalajeja voidaan saada syntymään kaikkia mahdollisia välivärejä.

Viime aikoina on puuvillantuottajain piireissä keskusteltu vilkkaasti tästä kysymyksestä ja tultu siihen johtopäätökseen, että jalostamalla puuvillapensasta ja kehittämällä riittävästi luonnollisia puuvillanvärejä päästään pian siihen, että keinotekoinen värjäys erilaisilla värinaineilla käy kokonaan tarpeettomaksi. Lisäksi väitetään, että luonnolliset värit ovat sekä kestävämpiä että tasaisempia kuin keinotekoiset värit.

Maallikkokin ymmärtää, että on kysymyksessä suunnattoman säästön tekeminen, jos tämä mielipide osottautuu paikkansa pitäväksi myöskin käytännössä. Säästyy tavattomasti väriaineita ja työtä.

Järjestön keskusviraston tiedonantoja

Suomen työläispuolueen jäsenien oikeustaistelun avustamiseksi kerättyjä varoja on tähän mennessä keskusvirastoon tilittänyt seuraavat osastot ja yksityiset toverit:

Aikaisemmin tilitetty	$754.30
Windsor, os.	19.50
St. Catharines, os.	26.63
Beaver Lake, os.	49.50
Wabigizig, os.	20.55
Ladysmith, os.	109.36
Whitefish, os.	6.60
Levack, os.	38.80
Commee, os.	11.50
Salmon Arm, os.	7.25
Elspeth, os.	20.00
Wolf Siding, os.	6.00
Canmore, os.	45.30
Sointula, os.	49.43
Intola, os.	12.00
Timmins, os.	73.20
Long Lake, os.	15.50
Nolalu, os.	11.50
Yhteensä	1276.92

Vielä on paljon paikkakuntia, sellaisiakin joissa on järjestömme osasto, jotka eivät ole vielä tilityksiä tehneet, joten on toivottavaa, että ylläoleva tulos on vain alkua. Jos on vielä sellaisia paikkoja, missä ei ole toimittu asian eduksi, tulisi nyt pikaisesti ryhtyä työhön kaikilla mahdollisilla keinoilla parhaimman tuloksen saavuttamisen ymmärryksessä. **Suomen valkoterrorin vaino jatkuu edelleenkin, jatkakaamme mekin avustustamme taistelussa sitä vastaan.**

Canadan Työläispuolueen Suom. Järj. Keskusvirasto,
A. T. HILL, sihteeri.

Toronton uutisia

Osaston kokouksessa t.k. 21 p. päätettiin m.m. seuraavista asioista: Uusia jäseniä hyväksyttiin osastoon seuraavat toverit ja toverittaret: Hilda Ahonen, A. G. Ahonen, A. Rajala, J. Tulokainen, V. J. Vainio, Inga Horppu, M. Ahlgvist, Hilja Pohjola ja Yrjö Pohjola. Teollisuusjärjestäjän A. Johnsonin tehtäväksi jäi ottaa edelliseltä järjestäjältä J. W. Slupilta mainittua asiaa koskeva raportti ja esittää se osaston kokoukselle. Jos yksityisille osaston jäsenille on saapunut joululahjojen keräyslistoja, niin niitä henkilöitä pyydetään palauttamaan ne osaston johtokunnalle. Suomen punaorpojen avustamisen takia ei sanottuja keräyslistoja voitu nyt ottaa huomioon. Kaupungin keskuskomitea kehottaa osastoja välttämään yhteentörmäyksiä juhlien järjestämisessä, kuten Venäjän vallankumouksen vuosijuhlapäivänä, joka on tulevan kuun 7 p. Saman kuun 12 p. on yhteinen tanssitilaisuus orpolasten hyväksi. (Näistä tilaisuuksista ilmotetaan lähemmin myöhemmin.) Kommunistien tärkeimpiä tehtäviä on lasten kasvatus ja opettaminen. Lasten koulu alkaa t.k. 28 p. Opettajien valinnassa kai onnistuttiin hyvin, sillä kokous ei vastustanut ketään valituista. Opettajiksi valittiin allanimitetyt tov. M. Ahlgvist, E. Löpponen, W. Airola, E. Salin ja A. T. Hill. Englanninkielinen toveritar Custance on paikkakunnallamme hyvin tunnettu. Hän on kotimaassaan suorittanut opettajan tutkinnon ja osaa opettaa työläisten lapsia. Koulun menestyminen riippuu nyt vaan lasten vanhemmista s.o. haluaako luokkatietoiset äidit ja isät antaa lapsilleen myöskin tilaisuuden laajentaa tietovarastojaan. Tämä lastenkoulu on yhteistoiminnan tulos eikä maksa mitään, sillä opettajat opettavat velvollisuuden pakkolain hinnasta, joka hinta täytyy suorittaa luokkansa päämäärään viemiseksi pitkällä taistelun tiellä. Vapaus lehden tilaajamäärän alentumisen takia kokous antoi johtokunnalle muistutuksen, että sen on kutsuttava asiamiehet keskustelemaan kanssaan asiasta.

Naisjaoston kokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja viimeinen tiistai ilta. Seuraava kokous on t.k. 30 päivän illalla. Kokouksessa esitetään paljon ohjelmaa ja ravintola on auki. Kaikki naiset ovat tervetulleita. — Erkki.

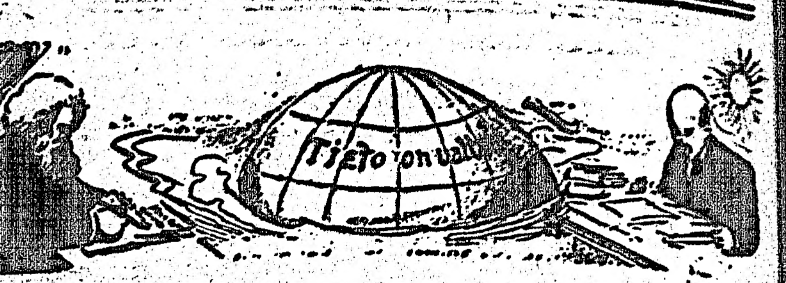

Siirtyminen vanhasta uuteen

Sosialismin periaatteiden käytäntöön sovelluttamisen ensimäisenä edellytyksenä on määrätty yhteiskuntamuutos, yhteiskunnallinen vallankumous. Tapahtuuko tämä kumous lyhemmän vaiko pitemmän aikajakson kuluessa, ei vaikuta asiaan. Todennäköistä on, että muuttuminen vanhasta uuteen, vaikkapa olosuhteet muutokselle ovat myötäisetkin, vaatii melkoisen pitkän ajan. Valtiollisen vallan painopiste saattaa siirtyä nopeastikin, mutta yhtä nopeasti ei käy yhteiskuntakoneiston muuttaminen porvarillisesta sosialistiseksi. Siirtymiskauden pituus lopuksi riippuu siitä, kuinka hyvin köyhälistö on valmistautunut ottamaan vastaan sille lankeavan perinnön.

Sault Ste. Marien uutisia

Osasto kokouksessaan t.k. 21 p. päätti m.m. seuraavista asioista: Huvitoimikuntaan Emma Laahasen tilalle valittiin Ella Strom. Uusia jäseniä hyväksyttiin osastoon E. V. Lahtinen, jäsenkokelaaksi Miina Mäenpää ja muuttokortilla Burritin osastosta Sofia ja Matti Holm. Burrittin osastolta oli tullut kaksi keräyslistaa haalin rakennusrahaston kartuttamiseksi, listat otettiin huomioon ja kerääjiksi lupautui Lemonkalma ja Emma Laahonen. Myöskin lasten sunnuntaikoulua taas herätettiin henkiin, mutta koska ei vielä saatu tarpeellista määrää opettajia, niin asia jäi seuraavaan kokoukseen ja koulun alkamisesta ilmoitetaan tuonnempana.

No nyt se tulee. Ensi keskiviikkoiltana t.k. 31 päivä on osaston talolla ne ompeluseuran naisten toimeenpanemat suuren suuret **Halloween-tanssit.** Muistakaapa pitää mielessänne aika ja paikka.

Muuten tämä Soo näyttääkin olevan valmis, ainakin töiden puolesta, niitä ei ole kun nimeksi joku pieniaikainen työ ja nekin loppuvat sitä mukaa kun talvi tekee tuloaan. Metsäkämpät on täynnä miehiä ja uusia työvoimansa kauppaajia tulee joka päivä, mikä Suomesta mikä mistäkin. Niin se on, että ei tämä työläisen elämä kovinkaan valoisalta näytä. Toiselta puolen ahdistaa talvi pakkasineen ja toiselta puolen puristaa kapitalistin rautainen koura ja näin tulee olemaan niin kauan kun työläiset sen sallivat. Vain heidän tahdostaan riippuu milloin orjat vapautetaan, armosta meille mitään anneta, vaan nouskaamme itse katkomaan kahleemme, silloin saamme olla voitostamme varmoja.

Oikaisu. En tiedä mistä johtuu, että viime kirjeessä uutistenkirjottajan nimeksi oli pantu Ida Seppälä, sen olisi pitänyt olla Ida Syrjälä. — S—ä.

Timminsin uutisia

Kokouksessa esillä olleita asioita. Kokko pyysi hänelle järjestämään painitilaisuutta Timminsin S. osaston haalille. Päätettiin olla ennemmin tehdyn päätöksen nojalla luovuttamatta haalia kenellekään yksityiselle. Sanomalehti- ja kirjallisuusasiamiehet ovat tehneet liikettä Vapaus lehden kanssa syyskuun ajalla O. Juntunen $18.75, Alina Toko $53.68 ja R. Toivonen $32.25, yhteensä $104.68. Venäjän vallankumouksen kuusivuotis-muistojuhlan järjestely siirrettiin kaupungin keskuskomitealle. Agitatsionikomitealle myönnettiin haalin käyttö järjestää markkinailtamat marraskuun ajalla lainakirjastorahaston kartuttamiseksi. Keskustelun alaisena oli myöskin kysymys, että mitä olisi tehtävä että saataisiin juoppous vähenemään osaston jäsenten keskuudesta. Päätettiin panna täytäntöön ennemmin tehdyt päätökset ja kohdistaa ne jokaiseen rikkojaan. Näytelmäkomitealle myönnettiin oikeus ottaa kuiskaaja palkan edestä, jos ei muuten voi saada kuiskaajaa näyttämölle työskentelemään. Sunnuntaikoulun uudelleen järjestely siirrettiin agitatsioonikomitealle. Ilmoitettiin että englanninkielinen viikkolehti, jota on kustantanut Porcupine Mine Workers unio ja jonka nimenä on ollut The Labor News on täytynyt kannatuksen puutteessa lakkauttaa. Piiritoimikunta ilmoitti, että osaston oli järjestettävä A. Hautamäen puhetilaisuus yksi maksulliseksi jollakin muotoa, illan järjestely jäi agitatsioonikomitean tehtäväksi.

Agitatsioonikomitea järjesti yhden puhetilaisuuden A. Hautamäelle, jossa oli tanssia, yleisö ei näyttänyt olevan halukas kuuntelemaan puhetta, koska ei saapunut haaliin ennenkuin sillä ajalla kun luuli, että nyt on jo ainakin puhetilaisuus ohi, että varmasti saa tanssia. Tanssiin yleensä ollaan enempi kiintyneitä kuin mihinkään muuhun Hautamäki on varmasti kykenevä puhuja, sekä voi myöskin jokaisen saada ymmärtämään sen asian josta hän kulloinkin puhuu, niin yksinkertaisesti ja helppotajuisesti hän selostaa asioita. Edelläsanotun tanssi-illan tulot olivat kahvikukista $31.35, jotka luovutettiin järjestön agitatsioonirahastoon.

Osaston agitatsionikomitea järjestää maksulliset ohjelmailtamat tämän lokakuun 27 p. iltana. Sisäänpääsy on siksi halpa, että jokaisen kannattaa saapua. Ohjelmasta mainittakoon puhe A. Hautamäeltä, kuplettia, kertomuksia, runoja ym. Saapukaa kaikin läheltä ja kaukaa.

Eräälle ihmishahmossa kulkevalle viinan orjalle on tullut oikein tavaksi nostaa mitä raskaampia syytöksiä kuinka se ja se nyt on häneltä vienyt rahat. Ei sinulla kuule ole niin rahoja, että niitä on viedä milloin $1000.00, milloin $400.00 tai $600.00. Häpeä jo jos kirkaan auringon edes joskus näet.

Tämä Timminsin elämä on hyvin harkitusti järjestetty ainakin osaston jäsenien taholta, he ovat ensimäiset kuljettamaan koiratorppiin juuri Suomesta saapuneet ja näyttävät heille kaikki vähittäisanniskelupaikat, joten harva on se, joka ei joudu heidän uhrikseen ja saa maata ensimäiset ajat tunnottomana olentona.

Pohjois-Ontariossa oleville kaivanto-orjille. Te tiedätte yksin sen kuinka ahtaissa ja helvetillisissä olosuhteissa te työskentelette. Samalla hetkellä kuin ne, jotka elävät teidän hartioillanne eivät tee mitään muuta kuin punovat uusia nuoria, valmistavat lujempia kahleita teidän ruumiinne ympärille, mutta te ette suurin piirtein laskettuna liikahda, mitä te odotatte? Sitäkö, että viimein saatte kiristää sen nuoran niin tiukasti kaulanne ympärille, että loppuu elämänne ja te olette turvassa. Herätkää jo sesta ryhtykää miettimään keinoja millä tämän ikeen voitte poistaa hartioiltanne kaikkine sen laitoksineen ja pienempine osineen, työläinen ei tule koskaan itselleen onnea saavuttamaan, ellei se taistellen sitä itselleen osta. Liittykää jokainen Pohjois-Ontarion rikkauksien kaivaja taloudelliseen järjestöön Porcupine Mine Workers unioon. Timminsissä on No. 1:nen, Kirkland Lake No. 2:nen ja So. Porcupine No. 3:mas, joten kaikilta pienemmiltäkin kaivoskämpiköiltä on tilaisuus kuulua, matkojen etäisyydet eivät ole esteenä järjestymiselle jos vaan on jokaisella halua liittyä. Olkoon sotahuutomme, että ennenkuin on vuosi 1923 loppuun kulunut, niin jokainen kaivosorja on liittynyt kaivantotyöläisten järjestöön.

u—a.

Puutavarakaupat Lapissa.

Norjalainen Luotto-yhtiö on ostanut Suomesta 650,000 tukkipuuta, arvoltaan 18 milj. kr. Näistä on nyt kaadettu 30,000 runkoa ja uitetaan ne Luttojokea pitkin Kuolaan. Ennen talven tuloa saadaan 100,000 puuta kaadetuksi. Osa näistä myydään Muurmanskin satamahallinnolle, joka tarvitsee puutavaraa sataman laajentamista varten.

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

JOULUNUMERON ILMOTUKSET

Vapauden asiamiesten ja kaikkien niiden, jotka lähettävät ilmotuksia Vapauden joulunumeroon, on lähetettävä ilmotukset mahdollisimman aikasin, hyvä jos heti marraskuun alkupäivinä, mutta viimeistään marraskuun 25 p. ne täytyy olla sisällä. Olkaa toverit hyvät ja ottakaa tämä tarkasti huomioonne.

Työväen urheilulehti

Suomen Työväen Urheilulehden numeroita on nyt saatavana Vapauden konttorista. Niiden hinta on, posti vapaasti, 20 senttiä kappale.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Joulurahat Suomeen!

Järjestöt ja yksityishenkilöt, jos aijotte lähettää Suomeen, joko sukulaisillenne, tuttavillenne taikka vankiloissa viruville tovereillenne avustusrahoja jouluksi, niin tehkää lähetyksenne oman liikkeenne, Vapauden kautta.

Kurssi Smk. 35:- C:dan dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $30.00. 50c lähetyksistä $30—$59.99. 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä.

Fort Arthurissa ottaa rahalähetyksiä vastaan Vapauden sivukonttori, 121 Secord St., Torontossa A. T. Hill, 957 Broadview Ave., Cobaltissa, sikäläisen osaston takuulla. Rauha Gronberg.

Kaikki kirjevaihdolla tehtävät rahavälitykset on lähetettävä Vapauden pääkonttorin kautta.

Laivapilettejä Suomeen ja Suomesta Canadaan. Tiedustelkaa piletiasioita.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Port Arthur, Fort William ja ympäristö

Vapauden uutistoimisto Port Arthurissa, 121 Secord St. Toimistossa myydään kirjallisuutta ja rihkamaa, välitetään Vapauden ja Raikkien puoluelehtien tilauksia, rahavälityksiä ja laivapilettejä.

Uusi talo Port Arthurin osastolle. Ennen ympäri tämän mantereen puhuttiin Arthurin työläisten ulkopuolellakin siitä, kuinka ylpeitä ovat Arthurin työläiset omasta talostaan. Työn Temppelistä ja nyt, kun juuri nähdessään uutisen, että uusi talo Arthurin osastolle on hommassa, voipi joku kysyä, että onko jo entinen käynyt ahtaaksi eli miksi pitää olla uusi talo osastolle? Olisi ehkä paikallaan tehdä selkoa mitenkä Arthurin osaston ennen osastama talo ei ole enään osaston toiminnalle auki. Lyhyesti mainiten, että osaston jäsenet rehellisesti luottaen että talo jonka työläiset ovat yhdessä rakentaneet kuuluu työläisille ja silloin kun O.B.U: oli kukoistusajallaan ja luultiin yleensä, että O.B.U. mahdollisesti voi olla se järjestö, joka voi kestää taistelun ja järjestää joukot yhteen työväen vallankumousrintamaan, niin Arthurin osastokin teki kaikkensa avustaakseen tämän toiminnan eteenpäinviemistä, mutta kuinka kävikään. O.B.U. muodostui siksi mikä se tänä päivänä on ja sen nimeen muodostui jos minkälaisia renkaita, jotka alkoivat ajamaan toimintaansa O.B.U:n nimessä, mutta kuitenkin toimien täydellisesti itsenäisenä ja O.B.U:sta riippumattomina pikkuporvarillisina, pikkupolittisina pajamiesisä. Ja samanlainen rengas on se joka nyt omii osaston taloa. Se joukko joka on osaston jäsenistä ei voi saada entistä maa taloa nyt millään hinnalla käyttää. Tämä on se joukko joka nyt pakotti ottamaan sen kannan, että osaston on nyt rakennettava itselleen oma huoneusto, joka alkaa palvelemaan taas kansainvälisen työväenliikkeen hyväksi.

Asia todellisuudessa on, että Arthurin Työn Temppelissä olisi ollut tilaa kaikille Arthurin työläisille toimia ja sillä tavalla se voitaisiin pitää työläisillä, mutta nyt se on epävarma. — Mutta rengas vastakoon Arthurin työläisille sen asian, sillä kaikki on heidän suhtautumistensa kansainväliseen työväenliikkeeseen. Kaikki nyt uudestaan uuden talon rakentamisen taakse ja toiminta niin vilkkaaksi, että voimme näyttää vaikka entinen meni niin on meissä tarmoa uuden rakentamiseen, sillä työväenliike ei ole mikään ohimenevä ilmiö, vaan se on olosuhteiden pakko joka pakottaa meidät taistelemaan niin kauan että voitto on meidän.

Viimeinkin pääsi Arthurin ja Ft. Williamin kaupungit sovintoon niin paljon, että katuvaunuliikenne saatiin taas yhdistetyksi, sillä vaunut kulkee taas yhtäjaksoisesti, jotka jo yli viiden kuun olivat kaksijaksoisena. Viimeinen kokous joka oli kaupunkien välisellä komitealla loppui mitä ystävällisimmin toivomuksella, että kaksoiskaupungit yhteisvoimin ja ymmärryksin kasvavat.

Koli lyhkäsenä Arthurissa, niiden välittäjät tietää nyt kun tuli kylmemmät ilmat ja kysyntä kasvoi, niin myöskin annettiin ymmärtää, että varastot on vielä pienet, mutta niitä voidaan vielä ennen talven tuloa lisätä.

Osaston perheiltama on ollut ja mennyt ja oli siellä humua ja iloa niinkuin ainakin perheessä, esitetiin ohjelmaa ja maisteltiin sen kaupan pöydän antimista jonka naiset olivat laittaneet ja siinä olikin nauttimista jos minkälaisia. Uusia jäsenkaukuksia jätettiin osastolle lähes kymmentä, joten jos joukkomme toimii edelleenkin niin toverillisesti kuin se on nykyään toiminut, niin pian ollaan taas Canadan voimakkaimpia osastoja.

Kappaletta «En ollenkaan muista» esitettiin Fort Williamin Pirillä viime lauantaina seurasi yleisenä jännityksellä ja tyytyväisenä, sillä esitys sujui tyydyttävästi. Kappale oli harjoiteltu uuden johtajan johdolla ja samalla oli hänen tuliaisnäytäntönsä.

Vancouverin uutisia

Kommunistikokelaita yhä vaan lisääntyy. Syysk. 14 p. pidetyssä kokouksessa hyväksyttiin W. P. osaston jäseniksi seuraavat toverit ja toverittaret: Aune Sylvi Palola, Vick Hermanson, John Mäki, Oskari Virta, Iida Suoma Nikkari, Joonas Marjamaa ja Priita Nikkilä. Tervetuloa kommunismin kansainväliseen taisteluriveihin, taistelemaan yhteisesti viholista vastaan. Puolueemme riveissä on jokaisen luokkataistelijan paikka. Riveistä ulkona oleva työläistoveri, joko olet valmis ottamaan paikkasi seuraavassa kokouksessa? On totta ettei ole suinkaan helppoa olla kommunistinen kommunisti nykymaailmassa, sillä nykyisen asian on hankaluuksia. Se ei ole mikään muotiasia. Yksilöedut ja omapäisyydet täytyy väistyä yhteisen hyvän tieltä.

Lukurenkaan alottaessa toimintansa on jokaisen uuden ja vanhan jäsenen puoluevelvollisuus, jos ei voittamattomia esteitä ole, saapua valistamaan itseään ja tovereitaan järjestettyjen lukutilaisuuksien yhteydessä. Lukurengashomma alotettiin heti sen jälkeen kun Martti-setä täällä viimeisen kerran luennoi. Asia on venynyt jo hiivaluennoi. Asia on venynyt jo hiivatin pitkälle. Nyt on kuitenkin sääntöt valmiina ja hyväksytyt. Toverien J. Väkevän ja S. Heinon huolena on alottaa renkaan varsinainen toiminta.

Kansainvälisen veromerkin lunastamisesta päätti edellämainittu kokous, «että jokaisen jäsenen täytyy ostaa kansainvälinen veromerkki muuten joutuvat sääntöjen mukaisen kurin alaiseksi.» Vilkaisepa jäsenkorttiisi toveri, onko siinä Leninin kuvalla varustettu veromerkki.

Satamatyöläisten lakko, koskien 1400 pohjoislännen satamatyöläistä on kaikessa rauhallisuudessa ennallaan. Miesten puolelta lakkoutumisen aiheutti vaatimus 5 sentin lisäyksestä tunnille puutavaran käsittelystä. «Shipping Federation» taasen tahallisesti viivytti neuvotteluja tästä ja yleensä uuden sopimuksen hyväksymisestä, nähtävästi tarkotuksella murskata satamatyöläisten järjestö. Taistelu on käynnissä. Ainoastaan harvoja rikkureita näkyy työskentelevän satamatöissä yhtiöiden aseistettujen hurttain suojelemana.

Victoriassa japanilaiset, kiinalaiset ja hindut, jotka työskentelevät sahamyllyllyissä, ovat kieltäytyneet rikkuritoimesta.

Chemainusissa on 8 hindua ja joku «valkonen» mies lastaushommissa. Genoa Bayssa ja Aanoosessa ovat työt pysäyksissä tykkänään.

Albernissa ei pyöräkään liikahda.

Fraserin myllyiltä «Candidate» niminen laiva lähti perjantaina 12 p. ilman lastia. Toinen laiva saapuu maanantaina ja isännöitsijä uhkaa sulkea myllyn jos myllymiehet kieltäytyvät lastaustyöstä. Miehet ovat lujana puolestaan ja kaikkien myllämiesten lakkoon mukaan myllyn tulee suljettavaksi ensi viikolla kun eivät voi lähettää sahattua tavaraa ulos. Koettavat saada rikkureita Westministeristä, mutta ovat saaneet ainoastaan kaksi tähän mennessä.

Dollartonissa saivat kaksi joukkuetta työskentelemään laivalla «Wheatland Montana». Eräs japanilainen toveri meni sinne lauantaina ja oli keskustelussa maanmiestensä kanssa. Nyt me näemme päivälehdistä, että Wheatland Montana on tulossa kaupunkiin. Näyttää olevan tehoisuutta itämaalaisten taholta. — Tiedot otettu satamatyöläisten lakko-Bulletinista.

Pro Bono Proletarius.

Eri paikkakunnilta

KIRKLAND LAKE, ONT.

T. k. 13 p. pidettiin täällä Pohjois-Ontarion piiritoimikunnan hyväksi tanssi-iltamat, joista oli tuloja $15.10.

Osastomme aina vaan paisuu, sillä uusia jäseniä on yhtynyt nykyään joka kokouksessa useampia, jotka ovatkin melkein kaikki hiljan Suomesta tulleita. He tietysti huomaavat joukkojärjestymisen tärkeyden. Paljon on vielä täällä sellaisiakin, jotka eivät kehtaa esiintyä rehellisten työläisten joukossa, josta meidän on helppo päättää mitä he ovat miehiään.

Osastomme toiminta on ollut vilkasta, iltamia on pidetty 2:si jopa 3:kin kertaa kuussa ja osanotto niihin on ollut kiitettävä.

Töitä täällä tehdään kokolailla suurella voimalla, vaan silti ei tänne tarvitse lähteä kenenkään työnetsintään, sillä työvoimaa täällä on jo enempi kuin tarpeeksi. — Raportteri.

BURRITT, ONT.

Osastomme kokous pidettiin t.k. 7 p., jossa tuli valituksi lehdille asiamieheksi A. Huhta, joten kansalaiset voivat kääntyä yllämainitun puoleen puoluelehtiä tilatessaan. Keräyslistojen vastaanottajaksi tuli valituksi A. Huhta, joten toverit ja toverittaret voivat palauttaa keräyslistat osotteella: A. Huhta, Burritt, via Mattawa, Ont.

REIPAS NAINEN

halutaan 6 kk. ajaksi seilarin farmille. Ruokaa tulee laittaa kahdelle hengelle, sekä huoneiden ja vaatteiden puhtaanapito. Toimeen on tultava ensi kuun aikana. Tarjous tehtävä palkkavaatimuksineen 15 p. mennessä.

F. W. TOIVONEN

Box 24 Connaught Station, Ont.

MUUTAMA TONNI

hyviä Timothy heiniä halutaan vaihtaa rahaksi aivan heti.

F. W. TOIVONEN

Box 24, Connaught Station, Ont.

HALUTAAN TIETÄÄ

Missä on mieheni Niilo Virta? Ole hyvä ja ilmoita vaimollesi, Huldalle, Sudbury, Ont., Box 69.

Kalle Poukaman SAUNA

Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna joka lauantai. — Phone 457.

Halutaan Miehiä

Katkasemaan 4 jalan paperipuita. Tuore metsä. Kämpät rautatien varressa, Mile 45 ja 46 C. N. R. Cochranesta länteen. — Ruoka $1.10 päivä. Maksu $3.00—$3.25.

HAWK LAKE LUMBER CO., LTD.

Cregoire Mills P. O., Ont.

ARTHURIN NAISJAOSTO toimeenpanee

Suuret Tanssit

— ja —

"ETSINTÄKORTTI-ILTAMAT"

BARTON & FISHER HAALILLA

TIISTAINA, 30 PÄIVÄ KLO 9 ILLALLA. — HYVÄ SOITTO.

Port Arthurin Osaston Naisjaosto.

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO

290 Bay St. Port Arthur, Ont.

Creighton Poikatalo

HUONEITA JA RUOKAA

päivittäin, viikottain ja aterioittain.

Osote: Box 91, Creighton, Ont.

Sudbury Collecting Agency

Tarmokkaat saatavien perijät perivät tilisaatavia, nootteja ja laskuja sekä Canadassa että ulkomailla.

ARTHUR LAUZON

P. O. Box 639, Stafford Block, Sudbury, Ont.

Ratapölkkyjen veistoa

saatavana 17c kappaleelta. Veisto ainoastaan kahdelta sivulta. Ruoka $1.00 päivältä. Metsä hyvää, pitkävartista.

Missanabiesta käveltävä Mailille 64 1/4, josta lähtee tie kämpälle. Myös pätsäyskämppiä saatavana.

JOHN KOKKO

Missanabie, Ont.

TIMMINSIN

Kulutusosuusruokala

tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.

Suositellaan

TIMMINSIIN POIKATALO

53 Palsam St. Box 520.

Timmins Ontario.

ERICK PIIRAISEN

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat

57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

Cobaltilaiset Huom.!

Lahti Kassun sauna on auki joka lauantai klo 1:stä — 12:ta yöllä.

Nickel City Business College

Lähes 200 tutkinnonsuorittaneelle hankittu paikka vajaan kolmen vuoden ajalla.

Aineet:

Kirjanpito, kauppalaskento, pikakirjoitus, konekirjoitus, pikalaskento, liikeharjottelu, konttoriharjottelu, liikekirjeenvaihto kirjeenvaihto, tavaus, selvä englanninkieli, välimerkkien asetus ja kirjevaihdon faileihin asettaminen.

Meillä on ennestään joukko suomalaisia oppilaita.

Kysykää lisätietoja kirjottamalla

C. A. BOTSFORD, Principal, Nickel City Business College, Box 609, Sudbury, Ont.

Red Taxi,

W. LUOMA ja F. SUSZEK

Ensiluokan autoajurit

Phone 77

Rothschild Block, Elgin St.

Kyytiä saatavana yöllä ja päivällä.

DR. P. R. WILSON

Hammaslääkäri

Marshall-Eccleston Block, Timmins.

Post-Office Block

SCHUMACMER,

Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Emännöitsijä Halutaan!

CREIGHTON SUOMALAISELLE POIKATALOLLE.

Ruokaa on valmistettava 20—30 miehelle kahden apulaisen kanssa. Palkkavaatimukset ja mahdolliset suositukset on jätettävä sisälle syyskuun 6 päivään mennessä.

Osotteella:

SUOMALAINEN POIKATALO

Box 91, Creighton Mine, Ont.

ILMOITUS.

Otan tehtäväksi hiustyötä, kuten lettiä, rintaneuloja, kellonperiä y. m. Tehkää tilaukset osotteella: L. O. 85 Elm St., Timmins, Ont.

R. TOIVONEN,

Box 237, Timmins, Ont.

GEORGE M. MILLER

LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.

Burns—Silverman Block

Konttori Regent teatterin yiäkerrassa.

Suomalainen tulkki konttorissa

Phone 186 P.O. Drawer 360

SUDBURY, ONT

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:

INTERNATIONAL GROCERY

292 Bay St. Port Arthur, Ont.

Huomaa! Huomaa!

OLEN AVANNUT UUDELLEEN

RÄÄTÄLILIIKKEEN

jossa valmistan ajanmukaiset ja parhaat puvut. — Hinnat huokeat, $35.00 $65.00. Pikainen valmistus. — Työ ja kankaat taataan. — Tervetuloa.

KARL H. KORPINEN

55 Balsam St. Copper Cliff, Ont.

"Nyal" ruuansulatuslääke

Tämä on virkistävä ja vahvistava lääke.

Lääke on valmistettu kaikkia lievempiä ruuansulatuksen häiriöitä varten, jotka johtuvat liikarasituksesta, unettomuudesta, hermostuneisuudesta, ruokahalun puutteesta, jne. Meillä on nyt palveluksessamme suomalainen palvelija joka mielihyvällä palvelee teitä.

SUDBURY DRUG CO.

Cor. Elm & Lisgar St. Sudbury, Ontario.

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä, soittakaa S. 302 eli N. 743.

The Brilliant

Värjäys- ja puhdistusliike

230 Simpson St. Fort William

226½ Arthur St. Port Arthur

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

"TAYLORS"

Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne.

Erikoista

Vihreää kahvia 3 paunaa vain $1.00.

«TAYLORS» RUOKATAVARAKAUPPA

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 194

VAKUUTUSLIIKE

WILLIAM HALONEN

Henki-, Tapaturma- ja Palovakuutuksia

Konttoori ja osoite on sama kuin

J. JARVIS,

Asioimisto

Kauppakirjoja, Valtakirjoja, Lakiasioita.

Box 1181, Sudbury, Ont.

Telephone 1112.

Kalaverkkoja

Tämä on sangen tuottava sijoitus

Ostakaa tänään niin säästätte rahaa.

20 jaardia, 4 t. silmillä, 4 jalkaa syvä, paluotetu, ainoastaan $3.25
20 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettuja $3.50
20 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $4.00
30 jaardia, 4 t. silmillä, 4 j. syvä paulotetu, ainoastaan $4.95
30 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $5.25
30 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $6.00
30 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla ainoastaan $6.25
30 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $5.50
30 jaard. 4 t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $5.15
50 jaard. 4 t. silmillä, 7 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $15.00
Siimalankaa 40 oz .... $1.25 kerä
Nuottalankaa .... $1.10 pauna

Ruotsin sahoja

Sandvickin kalan ja koukun kuvilla varustettuja.

Tavallinen hammas eli Rakerhammas.

$1.50 kappale.

Raameja näille sahoille $2.50 kappale.

Ruotsin kuokkia

Renkaan kanssa $2.00 kappale. Huomatkaa! Iso alennus hinnoissa.

Kysykää meidän hintoja veneistä ja onkimatarpeista.

Mitä vaan tarvitsette rautatavaraa, niin aina saatte parhaan

COCHRANE HARDWARE Limited

POHJOIS-ONTARION SUURIN RAUTAKAUPPA

SUDBURY ONTARIO.

J. E. Vick, suom. kauppamies.

St. Regis Bakeries
Timmins, Ont.

valmistaa korppuja, kuivaa leipää y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.

Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

St. Regis Bakeries

Box 477 Timmins, Ont.

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri.

Sudbury, Ontario

Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

Dr. L. A. JOHNSON

SUOMALAINEN

Hammaslääkäri

Torontossa.

1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.

Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.

Puhelin Gladstone 5918.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samaislaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Suomalainen suutariniiike. Otan tehdäkseni kaikkia sille alalle kuuluvaa työtä. Olen yksin liikkeen hoitajana. Käykääpä katsomassa ja tuokaa vanhat kengät mukananne. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

Ensiluokkainen räätäliliike, tekee uusia pukuja sekä prässää ja korjaa vanhoja. — Hisko Kauhanen, Box 524, Sudbury, Ont.

Star Bottling Works, Nurmen veljesten poppisappa suosittelee hyviksi tunnettuja virvotusjuomiaan, Poppia, Raittiusolutta ja Porteria. Chewing gumia, Chocolate y. m. Candiä aina varastossa. Teemme myös huonekalujen y.m. tavaroiden muuttoa trokilla. Postiosote: Box 1028. Phone 946.

COPPER CLIFF, ONT.

Siistiä huoneita ja ruokaa saatavana 71 Balsam St. Copper Cliff. Omistaja Justina Ritari.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo

valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Hieroja Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 85 Elm St., Box 688, Timmins, Ont.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 6 Ave. — J. Rintanen.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

J. N. Desmarais B. A.

LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO

Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

LABERGE LUMBER COMPANY

Täydellinen varasto rakennustarpeita.

HIEROJA

ja luonnonparantaja ottaa vastaan potilaita Mank St. 22.

A. AARNIO.

MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON

62 Edmond Lane

SUDBURY, ONTARIO

Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 532

Siistejä huoneita saatavana.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Sudburysta

Voimisteluharjotukset lapsille pidetään sunnuntaina kello 10 aamupäivällä ja miesten kello 11 sekä naisten voimisteluharjotukset kello 2 iltapäivällä. Pitäkääpä mielessänne.

Vapaamuurareita» harjotukset on osaston haalilla perjantai iltana. Kaikkien kappaleessa esiintyvien henkilöitten on ehdottomasti oltava saapuvilla. Aletaan klo 8.00.

Varjokuvanäytäntöä saavat ensi lauantai illan ohjelmailtamaan osastomme talolle saapuvat katsella. Kuvasarja koskee suurta uskonpuhdistajaa Martti Lutherusta ja uskonpuhdistusta ja kuvien yhteydessä samalla selitetään tämän kuuluisan miehen elämäntyötä ja uskonpuhdistusta historiallisten tosiasiain valossa. Tämän arvokkaan ja mielenkiintoisen ohjelmanumeron ohella tilaisuudessa esitetään paljon muuta ohjelmaa ja lopuksi pannaan jalalla koreasti. Saapukaa joukolla läheltä ja kaukaa tähän harvinaiseen tilaisuuteen.

Ompeluseuran ohjelmailtamat ovat siis osastomme omalla talolla ensi sunnuntai iltana. Ompeluseuran naiset ovatkin tämän iltaman järjestämisessä jo häärineet monta viikkoa ja vakuutelleet että heidän järjestämistään iltamista ei pidä puuttua mitään, sillä he aikovat taas sudburylaisille näyttää mihin he — naiset — oikein pystyvät. Ja mikäli voimme valmisteluista päättää tulee tästä iltamasta todellakin muodostumaan hyvin hauska ja arvokas illanvietto Tilaisuudessa esitetään arvokas ja monipuolinen ohjelma, josta mainittakoon lyhyt puhe, runo, soololaulua, jota esittää Aino Saari y.m. ja K. G. Asialan kirjottama hyvinäytelmä «Heinätöihin lähtiessä», joka asiantuntijain lausuntojen mukaan on meikäläisen kirjailijan kynästä lähteneeksi erinomainen huvinäytelmä. Mutta eihän tässä nyt kuitenkaan voi kertoa juurta jaksain kaikesta, mitä tässä iltamassa esitetään, joten lienee parasta, että lopetamme ja menemme miehissä ja naisissa osaston talolle ensi sunnuntai iltana nähdäksemme, kuullaksemme ja samalla nauttiaksemme kaikesta siellä esitettävästä ohjelmasta ja hauskasta toveriseurasta. Näkemiin vaan.

Ramsay järven lentokoneasema tullaan sulkemaan muutaman päivän kuluttua ja nykyään tekevät asemalla olevat lentokoneet vain muutamia koelentoja.

Taas tapaturma Creighton Minella. Jussi Mäenpää niminen suomalainen loukkaantui pahanlaisesti kun poratessa pora sattui laukeamatta jääneeseen panokseen sillä seurauksella, että panos räjähti. Mäenpään kasvot ja rinta ruhjoutuivat pahasti ja lääkärin arvelujen mukaan Mäenpään toisesta silmästä menee kokonaan näkö.

Conistonin ja Sudburyn välisen tien sanovat autoilijat olevan hyvin huonossa kunnossa ja useitta valituksia on tehty viimeisen viikon ajalla. Tien korjaamisessa työskentelee nykyään suuri joukko miehiä, mutta heidän työnsä ilmotetaan edistyvän kovin hitaasti.

The Spanish River Co. ilmotetaan suunnittelevan sahamyllyn rakentamista Cutleriin. Sanotun yhtiön omistama mylly Cutlerissa paloi poroksi viime syyskuussa, tehden yhtiölle noin $200,000 vahingon. Yhtiö käyttää nykyään Aird Islandissa olevaa myllyä, mutta tämä mylly on hyvin vanhanaikainen eikä se voi niin ollen täyttää kaikkia vaatimuksia. Yhtiö on pannut käyntiin useita kämppiä ja tulee katkasuttamaan saman määrän tukkeja tämän katkasukauden aikana kuin edellisenkin.

Varkaudesta syyttää eräs sudburylainen 16-vuotiasta perhepalvelijaa, väittäen palvelijan varastaneen häneltä useita esineitä ollessaan hänen palveluksessaan. Juttu tulee esille täkäläisessä poliisioikeudessa muutaman päivän kuluttua. Tyttö on laskettu vapaalle jalalle ilman takausta siksi kunnes juttu tulee oikeuden käsiteltäväksi.

Alex Raymond Garson Minelta tunnusti poliisioikeudessa itsensä syylliseksi väkijuomien säilyttämiseen muussa kuin yksityisasunnossa ja poliisituom. Brodie tuomitsi hänet maksamaan 400 dollaria sakkoa ja oikeuskulut. Lupakirjain tarkastaja Kilpatrick ja maakuntapoliisi Grassick vierailivat äskettäin hänen talossaan Garson Minella ja löysivät talosta kahdeksan gallonaa väkijuomaa. Ensin kielsi hän olevansa väkijuomien omistaja, väittäen jonkun miehen jättäneen niinat hänen taloonsa hakeakseen ne sieltä myöhemmin.

Ampuma-aseiden hallussaan pitämisestä ilman asianomaista lupaa tuomittiin Augustina Antonell nimiselle italialaiselle viisi dollaria sakkoa ja oikeuskulut. Oikeus takavarikoi hänen hallussaan olleen haulikon ja tulee pitämään sitä hallussaan siksi kunnes Antonell saa Canadan kansalaisoikeudet, joiden hakemiseksi hän sanoi jättäneensä asianomaisille viranomaisille hakemuksen.

$200 sakkoa ja kulut tuomitsi poliisituomari George Murynille, kun hän oli poliisioikeudessa syytettynä väkijuomien hallussaan pitämisestä myyntiä varten. Äskettäin oli hänen vaimonsa syytettynä samasta rikoksesta ja häntä sakotettiin silloin 200 ja oikeuskulut, mutta kun hänellä ei ollut tarpeeksi rahoja sakon maksamiseen joutui hän vankilaan. Poliisipäällikkö toimitti naisen vankilaan jouduttua hänen kaksi pientä lastaan paikallisen lasten huoltoyhdistyksen hoidettavaksi, josta nainen vankilasta päästyään haki ne pois. Hänen miehensä työskenteli Superior Junctionissa silloin kun vaimo joutui vankilaan ja tuli sieltä pelastamaan vaimonsa vankilasta kuultuaan hänen kiinnijoutumisestaan. Nyt olivat poliisit taas löytäneet talosta väkijuomia ja sanottu mies ja vaimo joutui uudelleen poliisioikeuden kanssa tekemisiin.

Eri paikkakunnilta

KIRJE WINDSORISTA.

T. k. 21 p:nä pidetyssä osaston työkokouksessa käsiteltiin m.m. seuraavat asiat: Uusina jäseninä hyväksyttiin osastoon seuraavat toverit ja toverittaret: H. Miettinen, Ida Lindfors, Tilda Ahonen, Miina Antikainen, Alma Käpy, Daavetti Antikainen, Evastina Antikainen, Elma Antikainen, Aune Antikainen ja agitatsionikomitean ehdotuksesta annettiin väliaikainen toveriluotto Johan Niemelle, Helsingistä, siksi kun saadaan todistukset hänen menneisyydestään. Tilintarkastajain lausunnon perusteella myönnettiin jäsenkirjurille täydellinen tili- ja vastuuvapaus. Valittiin huvitoimikuntaan kolme uutta jäsentä, joiksi tulivat Elna Antikainen, B. Bräntilä ja E. F. Tuomi. Johtokunnan taholta tuotiin ehdotus orkesterin perustamisesta, koska meidän nykyään tarvitsee maksaa iltamamusiikista aivan liian korkea maksu vieraalle orkesterille. Orkesteri päätettiin perustaa ja tätä asiaa edelleen kehittämään valittiin kolme henkinen komitea, johon tulivat: tov. Charles Hill, Väinö Antikainen ja Tuhkunen.

Koska Vapauden tilauskatsauksissa on ollut Windsorin osaston kohdalla paljon vähemmän Vapauden tilauksia kuin mitä täällä on Vapauden tilaajia, niin päätettiin lähettää kirjelmä Vapauden liikkeenhoitajalle ja selvittää hänelle, että vaikka osastomme toimii Windsorin os. nimellä, niin tähän samaan alueeseen kuuluu myös seuraavat kaupungit: Sandwich, Wallkerville, Ford City ja Riverside. Nämä ovat aikoinaan olleet eri kaupunkeja, mutta ovat vähitellen kasvaneet Windsorin kanssa samaksi kaupungiksi, vaikka vielä käytetään eri nimiä. Tämä selvitys päätettiin tehdä siksi, etteivät toverit toisilla paikkakunnilla saisi väärää käsitystä suhteestamme Vapauteen.

Päätettiin järjestää Venäjän vallankumouksen muistojuhla marraskuun 7 p. tienoissa. Ja jos mahdollista, niin yhdessä ukrainalaisen osaston kanssa. Tämän juhlan alkuvalmistuksia toimeenpanemaan valittiin myöskin komitea, johon tulivat E. Wäisänen, J. Mäki ja Hautala.

Tappelu katuvaunussa syntyi sunnuntai iltana t.k. 21 p. kun Pierre ave. kohdalla tuli joukko pallonpelaajia Wallker Road katuvaunuun ja alkoivat vaatimaan matkustajilta, että heidät on laskettava istumaan samalle puolelle vaunua. Kun tätä vaatimusta ei voitu heti toteuttaa, alkoivat nämä urhot hakata matkustajia. Ennenkuin poliisit ehtivät paikalle oli jo m.m. moottorimies lyöty tunnottomaksi kaaran lattialle. Kuusi näitä nuorukaisia sai poliisi vangituksi ja toiset pääsivät pakenemaan. — E. W.

Puutavarain kuljetus pohjoisesta.

Pietari. — Kuluvan purjehduskauden aikana on Pohjoinen puutavaratrusti vuokrannut 133 höyrylaivaa puutavarain kuljetusta varten. Laivojen vuokrausta jatketaan.

Sudbury **CAPLAN'S** Ontario

TÄMÄN MIEHEN KAUPPA ON WOOLWORTHIN VIERESSÄ. — KYLLÄ TE TIEDÄTTE — LÄHELLÄ POSTIKONTTORIA.

LOPPUUNMYYNTI

Viime lauantai aamusta saakka on tämä kauppa ollut tungokseen asti täynnä ihmisiä, sillä he ovat tulleet ostamaan miesten vaatetavaraa hämmästyttävillä hinnoilla. Me odotimme suurta joukkoa, mutta olimme tuskin valmistuneet sille suurelle tungokselle joka on päivä päivän perästä aina tullut ja on ollut tarpeellinen sulkea kauppamme vähäksi aikaa että olemme voineet uudelleen järjestää varastomme ja täyttää tyhjät hyllyt. Me olemme myyneet kasan jo vaatetavaraa, mutta meillä on lisää, sellaisilla alennuksilla joita kannattaa mailien päästä tulla hakemaan.

LOPPUUN- Kaikki puhuvat Caplanin loppuunmyynnistä. — Kaikki ovat iloisia kun puhuvat meidän todellisista alennuksistamme. MYYNTI!

Ja me aijomme vieläkin antaa ihmisten puhua meidän alennuksistamme muutaman päivän ajan. Ottakaa huomioon, että tämä on loppuunmyynti.

Huomena!

Lauantaina, täsmälleen kello 9:ltä me myymme ainoastaan 75 paria, tavallisia 75c täysivillasia sukkia, 5 paria yhden parin hinnalla. (5 paria ainoastaan jokaiselle ostajalle.) Voittekö sivuuttaa tätä? **Huomen aamulla ainoastaan.**

Katsokaa näitä hintoja ja kiiruhtakaa

576 miesten täysivillasia, ruskeita kaksi kappaleisia alusvaatteita, 100 prosentin villasia, myyty $2.00 kpl. Loppuunmyyntihinta .... **98c kpl.**

90 paria miesten taattuja, vedenpitäviä, pitkäruojusia, hyvästä nahasta tehtyjä kenkiä. Ent. hinta $8.00 pari. Loppuunmyyntih. ..... **$4.95 pari**

65 ainoastaan miesten hyviä täysivillasia svetereitä ja sveteritakkeja, taval. hinta $8.00 kpl. nyt .... **$3.95 kpl.**

58 paria miesten työropesseja, 7 t. ruojusilla, Dominion tekoa, hyvin käytännölliset. Taval. hinta $3.75. Loppuunmyyntihinta .... **$1.98 pari**

Kauppa on kiinni perjantaina, siksi että valmistaudumme lauantaita varten.

Lauantai aamuna kello 9:sän. — Ensimäiset kolmekymmentä ostajaa meidän kaupassamme lauantai aamuna, saavat yhden paketin ilmaiseksi. Jotkut näistä paketeista sisältävät $2.00 rahassa, toiset sisältävät $1.00, ja toiset vaatetavaraa.

Oletteko yksi näistä kolmestakymmenestä. Ei ole väliä kuinka pienen ostoksen teette kun vaan olette täällä. — Siinä kaikki.

Lisäpalvelijoita teitä palvelemaan. — Parempia alennuksia kuin ennen.

600 paria miesten raskaita valkosia villasukkia. Entinen hinta 50c. Lauantaina myydään .... **29c pari**

60 paria miesten pyhäkenkiä, ruskeita tai mustia, Oxfordeja ja Brogues. Ent. hinta $7.75. Loppunm. **$3.98**

Rajaton määrä tehty hyvästä englantil. plankettikankaasta, miesten päällystakkeja, viimeistä muotia ja 4 eri väriä. Taval. hinta $45.00. Kiiruhtakaa ostamaan nyt **$24.95**

250 kpl. 100 pros. villasia miesten alusvaatteita, ennen myyty $2.00 kpl., nyt myydään .... **98c kpl.**

Rajaton määrä miesten hyviä svetereitä ja sveteritakkeja, ennen myyty $4.50, lauantaina myydään **$1.98**

50 paria poikasten Blucher kenkiä ja ruskeita Army-kenkiä, tehty hyvästä "Elk" ja "Cowhide" nahoista. Ent. hinta $5.00. Loppuunmyyntih. **$2.95**

50 kpl. ainoastaan parasta lajia, täysivillasia aluspukuja. Ent. hinta $5.00, nyt, lauantaina, myydään klo 1—2, $1.00 puku. Ainoastaan 1 kpl. myydään jokaiselle ostajalle.

Katsokaa meidän ikkunoita ---- Tulkaa käymään kaupassa

Caplan's VILHO VIHURI Suomal. liikkeenhoitaja **Caplan's**